

Selvtest – Avtalerett

Løsningsforslag – oppgave 1–14

1

[Avtaleloven av 31. mai 1918](#) er den sentrale loven innenfor rettsområdet alminnelig avtalerett. Loven inneholder regler om selve avtaleslutningen, se [kapittel 1](#), og om avtaleslutning ved bruk av fullmektig, se [kapittel 2](#). Loven har også et eget ugyldighetskapittel, [kapittel 3](#).

2

Hovedprinsippene i avtaleretten som kan utledes av bestemmelsene NL 5-1-1 og NL 5-1-2 i [Kong Christian Den Femtis Norske Lov av 1687](#). Disse hovedprinsippene er:

- Avtaler skal holdes
- Formfrihet og
- Avtalefrihet.

3

Bestemmelsen som fastsår dette er [avtalelovens § 41](#). Her fremgår det at avtaleloven bare gjelder på formuesrettens område. Skillet formuesrettslige områder/ikke formuesrettlige områder kan likevel i enkelte tilfeller være vanskelig å trekke.

4

- a Rettslig bindende overenskomst, kontrakt.
- b Prinsippet om frihet til å kunne inngå avtaler eller la være å inngå avtaler og til å gi avtalen det innholdet en ønsker.
- c Prinsippet om at partene eventuelt kan tvinge gjennom en avtale med rettsapparatets hjelp.
- d Prinsippet om at avtaler i norsk rett som hovedregel kan inngås formløst.
- e Ferdig trykte formularer, kontraktsutkast hvor kontraktsvilkår er utarbeidet på forhånd for en bestemt type avtaler.
- f Utsagn som har til hensikt å stifte rettsvirkninger.
- g Dispositivt utsagn som stifter rett for mottaker og plikt for avgiver.
- h Dispositivt utsagn som stifter rett for avgiver og plikt for mottaker.
- i Utsagn som ikke har til hensikt å stifte rettsvirkninger.
- j Den plikt en part eventuelt måtte ha til å inngå avtaler.

- k krav om at partene skal ta rimelige hensyn til hverandres interesser under avtaleinngåelser og under gjennomføringen avtaler.

5

Norsk avtalerett bygger på følgende hovedprinsipper: avtalefrihet, avtaler skal holdes (avtaler er rettslig bindende) og formfrihet. I tillegg nevnes også i juridisk teori lojalitetsprinsippet som et fjerde hovedprinsipp i norsk avtalerett.

6

Som viktige unntak fra formfriehtsprisnippet kan nevnes at formfriehten på mange rettsområder begrenses av formkrav som for eksempel krav om skriftlighet, se for eksempel [arveloven § 49](#), [ekteskapsloven § 54](#) og [arbeidsmiljøloven § 15-4 \(1\)](#).

Som viktige unntak fra avtalefriehtsprisnippet kan nevnes at det kan være kontraheringsplikt (plikt til å inngå avtaler) i visse situasjoner. Avtalefriehtsprisnippet begrenses også av ufravikelig lovgivning, bruk av standardkontrakter og bruk av tariffavtaler.

Som unntak fra prinsippet om at avtaler skal holdes kan nevnes habilitetsmangler (for eksempel visse avtaler inngått med umyndig, se [vgml § 2](#)), visse former for innholdsmangler (for eksempel i strid med ufravikelig lov) og alvorlige tilblivelsesmangler.

7

Ferdig trykte formularer, kontraktsutkast hvor kontraktsvilkår er utarbeidet på forhånd for en bestemt type avtaler.

[Eksempler på standardkontrakter](#)

8

En lov er fravikelig (deklaratorisk) når partene kan avtale andre løsninger enn lovregelens, eller dette følger av handelsbruk, kutyme eller annen sedvane eller av forholdene for øvrig. En lov er derimot ufravikelig (preseptorisk) når lovregelen gjelder absolutt og ikke kan fravikes.

9

Paul har ikke rett. Et av hovedprinsippene i norsk kontraktsrett er formfrihet, dvs. at partene fritt kan velge den form avtalen skal inngås i (muntlige avtaler er like bindende som skriftlige avtaler), se [NL 5-1-1 og 5-1-2](#). Unntakene fra dette hovedprinsipp kommer ikke til anvendelse her.

10

Denne avtalen vil være i strid med ærbarhet etter [NL 5-1-2](#) og urimelig etter [avtaleloven § 36](#) og er ikke juridisk forpliktende. Liv kan fritt trekke seg fra avtalen. Ingen skal kunne tvinges til å utsette seg selv for overhengende fare for liv og helbred. I tillegg er det også nedlagt forbud mot fallskjermhopping i Trollveggen slik at avtalen også vil være i strid med lov.

11

Dette er en privat avtale som ikke medfører noen rettslig bindende forpliktelser. Linett har derfor ingen juridisk plikt til å stille opp.

12

- a Pia tenker på formfrihetsprinsippet, [NL 5-1-1](#), som innebærer at avtaler som hovedregel kan inngås formløst.
- b Etter [husleieloven § 1-4](#) skal det opprettes skriftlig leieavtale hvis en av partene krever det. Sverre kan følgelig kreve at det settes opp en skriftlig husleiekontrakt.

13

Aksepten i kontraktsforhold er en godkjenning av et fremsatt tilbud og blir et påbud fordi mottakeren blir forpliktet av sitt løfte og aksepten er et løfte fordi avgiveren av aksepten forpliktet til å erlegge de ytelser som det opprinnelige tilbud innebærer.

Se for øvrig figur i marginen på side 122, «en aksept er både et påbud og et løfte» og figuren på side 123 «Rettslig bindende utsagn».

14

Dette kan neppe oppfattes som noe endelig bindende dispositivt utsagn. Utsagnene synes å være uklare og lite uttømmende. «Tonen» i brevet bærer også preg av at dette er ment som et mulig diskusjonsgrunnlag og et forsøk på å få i gang forhandlinger med broren.

Se for øvrig figuren på side 123 «Rettslig bindende utsagn».